

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiārvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

sit cum dicitur Christus factus vel simpliciter, vel cum additamento: ut *factura*, scilicet, *creatura* non assumentem Deum, sed ad *assumptum hominem* referatur. In Deo non *creatura esse non potest*, ut Ambr. ait i. li. de fide. Nunquid dicto factus est Christus?

*Cap. 7. ad
medium ca.
pitis.*

Nunquid mandato creatus est Christus? Quomodo autem *creatura esse in Deo potest*? Etenim Deus naturae simplicis est non coniunctae atque compositae: cui nihil accidat, sed solum quod divinum est in natura habeat sua. Etsi ergo Christus secundum hominem dicitur *creatura*, non tam simpliciter sed etiam *creatura*. Nec ex eo quod Christus secundum hominem dicitur esse *creatura*, potest quis pregredi sic argumentando. Si secundum quod homo Christus est *creatura*, vel rationalis vel non. vel quod est Deus, vel non, nitenens per hoc probare Christum esse aliquid non divinum, quia quod ipse est secundum hominem, ipse est. Et ideo si secundum hominem est aliqua substantia non divina, est utique aliquid non divinum. Sed ex tropicis locutionibus non est recta argumentationis processio, illa autem locutio tropica est, qua Christus dicitur *creatura*, vel simpliciter, vel cum adiunctione.

*AN HOMO ILLE SEMPER FVERIT VEL
coperit esse.*

Aug. tract.

*106. ad illud
Ioan. 17.*

*Tui erant &
mihi eos
dedisti.*

Idem tract.

*106. ad illud
claritatem*

*qua habui,
priusquam*

*mundus
fieret.*

POST predicta queritur. Vtrum homo ille coperit esse vel semper fuerit: sicut simpliciter enumeratur. *Ciamus Christum vel Dei filium semper fuisse, nec coperisse De hoc Aug. ita inquit super Ioan. Habuit aliquando Dei filius, quod nondum habuit idem ipse homo Dei filius: quia nondum era homo. Item idem in eodem. Priusquam mundus esset, nec nos eram, nec ipse mediator Dei & hominum homo Christus Iesus. Idem super Psal. Christus noster et tu forte homo reces est, tam est eternus Deus. Alibi vero legitur, quod puer ille creauit stellas. Et Christus dicit*

dicit se esse principium, & esse ante Abraham. His ergo aliisq; auctoritatibus in nullo resultantes, dicimus hominē in quantum homo est, cœpisse, in *Iean. 17.*
 quantum verbum est, semper fuisse. Hic n. absque *Aug. aduers.*
 distinctione non est ferenda responsio. Nam & i. *sum hunc. 8.*
pse Aug. huiusmodi utitur distinctione in plurib⁹ *Psal 80.*
 locis, dicens per Christum omnia esse facta inquā- *Israel, si me-*
 tum verbum est: Secundum illud verò quod ho- *audieris, nō*
 mo est ipsum esse factum & glorificatum. Si ergo *Deus recens*
 ad personam respicias, confitenter dic hominem *10. 8.c. Et g.*
 illum semper fuisse: si vero ad naturam hominis, *Responsio.*
 concede eum cœpisse. *Ls. de tri. 13.*

Si Deus alium hominē assumere potuit relat. unde quam c. 19. in med.
de genere Ade.

B

SOLET etiam quæri, vtrum alium hominē vel aliunde q̄ de genere illius Adam Deus assumere potuerit? Ad quod sane dici potest, ipsum & aliā animam & aliam carnē petuisse assumere: quia gratia tātum assumpta est anima illa, & caro à verbo Dei. Vt n. ait Aug. In rebus per tempus ortis illa sū- *Cap. 18. In*
ma gratia est, quod homo in unitate personæ cō- *principio.*
iunctus est Deo. Potuit ergo Deus aliam animā & aliam carnē assumere: & carnē vt iq; aliunde q̄ de genere Adam. Vnde Aug. in li. 13. de trinit. Potuit itaq; Deus hominem aliunde suscipere, in quo esset mediator Dei & hominum, nō de genere illius Adam, qui peccato suo obligauit genus humanum, sicut ipsum quē primo creauit, non de genere aliqui⁹ creauit. Poterat ergo vel sic, vel alio quo vellet modo creare vnum alium, de quo vinceretur, victor prioris. Sed meli⁹ indicauit, & de ipso q̄ vi-
ctū fuerat genere assumere hominē, per quē homi-
nis vinceret inimicum. Et tamē ex virgine, cuius cōceptum spiritus nō caro, fides nō libido puenit, nec interfuit carnis cōcupiscentia, qua cæteri cō-
cipiuntur qui originale trahunt peccatum: sed cre-
dendo, nā concubēdo facta est fœcunda vir-

Na 4 gini-

gnitas. Ex his aperte ostenditur, & aliud & aliud
de hominem Deum assumere potuisse.

Si homo ille potuit peccare, vel non esse Deus.

Ideo non immerito queritur, Vtrum homo ille
potuerit peccare, vel non esse Deo? Si n. potuit pec-
care, & potuit damnari. Si potuit damnari, potuit
non esse Deus, ergo si potuit peccare, potuit non
esse Deus: quia esse Deum, & posse velle iniquitatē, si-
mule esse nequeunt. Hic distinctione opus est, vtrū
de persona, an de natura agatur. Si n. de persona a-
gitur, manifestū est quia peccare nō potuit, nec Deus
non esse potuit. Si vero de natura, discutiendum
est. vtrū agat de ea ut verbo unita, an de ea tanquā
nō unita verbo, & tamen enti: i. an de ea secundū
quod fuit unita verbo, an de ea secundū quod esse
potuit, & non unita verbo. Non est enim ambigu-
um, animam illam entem unitam verbo peccare
non posse: & est sine ambiguitate verum, eandem
si esset & non unita verbo posse peccare.

*Quorundam oppositio quod potuerit etiam unita
peccare.*

Quidam tamen probare conantur etiam eam
unitam verbo posse peccare: quia liberū arbitriū
habet & ita potest electi in vtrāq; partē, quod fri-
uolum est: cum & angeli liberū arbitrium habeat,
& in gratia à Deo sint confirmati ut peccare ne-
queant. Quanto magis ergo ille homo, cui Spir. est
datus sine mensura? Inducunt quoq; auctoritatē
ad probandum idē. Scriptū est n. in lib. Sap. Qui po-
tuit trāsgredi, & nō est transgressus, facere malū,
& non fecit. sed hoc accipiendum est secundū mé-
bra, vel partim de capite, partim de membris. De
capite, Non est transgressus, & non fecit malum.
De membris, potuit transgredi, & facere malum.

Si Deus potuerit assumere hominem in sexu muliebri.

Soleat etiam quæri, quamuis curiosè, à nonnullis. Si Deus humanā naturā potuit assumere secun-
dum

*Ioan. 3. d
Eccles. 31. b*

dum muliebrem sexum. Quidam arbitrantur eū potuisse assumere hominem in fœmineo sexu, vt assumpsit in virili. Sed oportunius atque conuenientius factum est, vt de fœmina nasceretur, & vi rum assumeret: vt ita triusq; sexus liberatio ostenderetur. Vnde Aug. in l. 83. q. Hominis liberatio in *Quæst. 11. in vtroque sexu debuit apparere ergo qui avrum o-* *tom. 4. ad portebat suscipere qui sexus honorabil or est, cō-* *finem.*
sequens erat & fœminei sexus liberatio. Hinc apparet, quia ille vir de fœmina natus est. Sapientia ergo Dei, quæ dicitur vnigenitus filius, homine suscepto in vtero & de vtero virginis, liberationem hominis indicauit.

SI CHRISTVS SECUNDVM NATVRAM
hominis in sapientia, & gratia proficere po-
tuit, & prosecuit.

DISTINCT. XIII.

A

PRAETEREA sciendum est, Christum secundū hominē ab ipsa conceptione gratiæ plenitudinem recepisse: cui spirit⁹ datus est nō ad mēsuram, Christi in q̄ plenitudo diuinitatis corporaliter habitat. Ita carnatio ovvero habitat, vt ait Aug. ad Dardanū, quod omnia dñatur ad gratia plenus est. Non ita habitat in sanctis. Ut in nostram re nostro corpore inest sensus singulis membris, sed & audit⁹, quantum ad & olfactus, & gustus & tactus: in c̄teris autē sol⁹ plenitudinē est tactus) Ita in Christo habitat omnis plenitudo diuinitatis: q̄a ille est caput in quo sunt omnes sēcuss. In sanctis vero quasi solus est tactus: quibus datum est spiritus ad mēsuram, cum de illius plenitudine acceperunt. Acceperunt autem de illius plenitudo non secundum essentiam, sed secundum similitudinem: quia nunquam illam eandē essentialiter, sed similē acceperunt gratiā. Puer ergo ille plen⁹ sapiētia, & gratia fuit ab ipsa conceptione. Vnde Hier. recte dicit. Nouum faciet Domin⁹ super terram, mulier circūdabit virū, quia in vtero

N n 5   virginis